

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14—,
POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO
K 120. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU.
PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -

:: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. ::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA
OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI
UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA
TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. III.

ŠIBENIK, petak 19. veljače 1915.

BR. 37. (267.)

Veliki uspjesi u Galiciji i Bukovini Černovice zauzeto.

BEČ, 18. veljače. Službeno se saopćuje:

Na frontu Karpata od klanca Dukla do prama Wyszkovu položaj je uopće nepromijenjen. I jučer skoro posvud vodila se žestoka borba. Mnogobrojni ruski napadajni pokušaji na položaje saveznih četa bili su odbiveni uz velike gubitke po neprijatelja. Neprijatelj je pri ovome izgubio i 320 ljudi na zarobljenima.

Zaposjednućem Kolomeje Rusima je oduzeta važna podorna tačka u istočnoj Galiciji južno od Dnjestra. Iz pravca od Stanislavova pridolazene neprijateljskih pojačanja dovodi do ponovnih većih bojeva na sjeveru od Nadwrne i sjeverozapadno od Kolomeje koji još traju.

U Bukovini je protivnik bačen preko Prutha. Černovice je bilo jučer popodne od naših četa zaposjednuto. Rusi povukoše se u pravcu prama Novosielice.

U ruskoj Poljskoj i u zapadnoj Galiciji samo topovska vatra i čarkanja.

Još dne 15. ov. mj. objavljeno je od nekih domaćih novina, da su Rusi Černovice dva dana prije ispraznili. „Neue Freie Presse“ o tome donosi:

Černovice su upravo u ovaj čas Rusi ispraznili. Zadnji ostaci trena vide se još samo s one strane Prutha na cesti prema Sedagori i Mahati. Rуска je posada u Černovicama dobila zapovijed za uzmak već u ponedjeljak 8. veljače. U srijedu je 10 ov. mj. ruska černovička posada alarmirana zvonjavom zvonova i pucnjavom. Rusi su uzmakli najprije u pravcu prema Suzki. Uzmak je trajao sve do petka u noći i što dalje, bivao je nered sve to veći, dok na svršetku nije to ni bio više uzmak, nego panični bijeg. Rusi se ovaj puta ne zaustavljaju na onoj strani Prutha, nego ispraznjuju cijelu Bukovinu. Kako bjegunci pričaju, kreću Rusi u pravcu Novosielice. Dolaze glasovi, da su Rusi počeli već i sa ispraznjenjem Kolomeje (koja je već uslijedila. Op. ur.)

Vojni kritik „Berner Bunda“, Stegemann, razlažući o položaju u istočnoj Pruskoj, Poljskoj i Galiciji,

dolazi do zaključka, da je težište situacije još uvijek pred Varšavom. Tvrdokornost Rusa, neumornost Austrijanaca i neodoljiva volja za napretkom kod Nijemaca stvaraju na sjeveroistočnom ratištu jedno herojsko doba.

Priznati stručnjak, general Blume, označuje sadanji ratni položaj na ruskom ratištu za Njemačku skroz na skroz povoljnim. Njemačka može mirnim pouzdanjem gledati u budućnost. Ruska se je ofenziva, i ako poduzeta neizmjerno brojčanom nadmoći, u pravu raspinula u genijalnom vodstvu i vrsnoći njemačkih i austrijskih četa.

Gonjenje Rusa u Sjevernoj Poljskoj 64.000 zarobljenih.

BERLIN, 18. veljače. Službeno se saopćuje:

Na istoku progon neprijatelja i okršaji s tim u savezu traju dalje.

Kod Tauroggena i sjeverozapadno Grodna kod Kolna potučena neprijateljska kolona bila je dočekana sjeverno od Lomza od svježih naših četa te ponovno napadnuta.

Bojevi kod Plocka i Raciona zaspali su nama u prilog. Dosađa je 3000 Rusa zarobljeno.

Dosadnji ispadak ratnoga plijena u devetdnevnoj bitci na istočno-pruskoj granici iznosi: 64.000 zarobljenih, 71 top, više od 100 pušćanih strojeva, 3 lazaretska vlaka, aeroplana, 150 punih kola municije, reflektora i bezbroj teretnih vozova. Mora se računati, da će ove brojke još i dalje porasti.

BERLIN, 18. veljače. Njemački car saopćio je jučer brzojavno državnom kancelaru Betmann-Hollwegu o slavnim ispadku zimske bitke na mazujskim jezerima. Istaknuo je pri tome osobito, kako se pred njegovim očima jednako izvrstno iskazuje nove savezne kao i stare istočne čete. Naši gubici na sreću su maleni.

Car spominje zatim sjajno vođenje izvedenih operacija te konačno veli:

„Moje veselje nad ovim tako sjajnim uspjehom pomučeno je na pogled tako jednoč cvatućeg kraja, koji se dugo tjedana nalazio u rukama neprijatelja. Znam, da ću tumačiti osjećaje svakoga Nijemca, ako obećam, da će onaj kraj, u koliko će to moći učiniti ljudske sile, uskrsnuti iz ruševina na novi život.“

**PREDPLAĆUJTE SE NA
„HRVATSKU MISAO“.**

Istočna Pruska prosta od Rusa.

BERLIN, 18. veljače. U Koenigsberg u Pruskoj prispio je poslije podne na nadpredsjedništvo sljedeći brzovaj:

Njemački car je Ruse porazio i uništio. Naša mila istočna Pruska slobodna je od neprijatelja.

Car Vilim u Berlinu.

BERLIN, 18. veljače. Car Vilim došao je amo na kratak boravak.

Sa francuskog ratišta.

BERLIN, 18. veljače. Službeno se saopćuje:

Jučer javljeni neprijateljski napadajni pokušaji na zapadnom ratištu traju još jednakim bezuspjehom.

Broj sjeveroistočno od Rheimsa jučer od naš zarobljenih još se je povisio. Francuzi su i ovdje pretrpjeli osobito jake krvave gubitke.

Istočno od Perthesa Francuzi su bili potisnuti uz teške gubitke. Broj zarobljenih povisio se na 11 častnika i 785 vojnika.

LONDON, 18. veljače. „Daily News“ saopćuje:

U Sjevernoj Francuskoj dne 16. ov. mj. Nijemci su na čitavoj liniji poduzeli ponovno žestoke napadaje. Oni su kod Yperna uznapredovali te provalili našu liniju. Uz kišu artiljerijske i infanterijske vatre došlo je do borbe na šake. Obe strane imale su teške gubitke. Pardon rijetko se daje.

Engleski odgovor Americi.

LONDON, 18. veljače. U odgovoru Greya na notu Amerike Engleskoj kuša se predočiti, da engleske pomorske operacije zadržanjem neutralnih brodova puno su manje uplivala na neutralnu trgovinu nego neprijatelj svojim minama, koje su uništavale neutralne brodove. Uostalom postoji razlika između živežnih sredstava za ratujuće stranke, ako se pravi razlika između civilnog pučanstva i ratujućih, kako je to slučaj u Njemačkoj. Englezka ipak nastoji, da izbjegne oštećivanju neutralnih brodova i da prisli Njemačku, da odustane od svoje nakane da potapa trgovačke brodove i njihov ukraj, a da prije nije ustanovljena njihova narodnost i njihov karakter i da prije se nije pobrinulo za sigurnost mom-

čadi. Engleska vlada naprotiv štiti će interese neutralaca.

Grey se nada, da, ako stoji, da američka pomorska trgovina neutralaca nije engleskim pomorskim operacijama bila smanjena, bit će američkoj vladi jasno, da je engleska vlada dosad bila prožeta nastojanjem da svoje pravo kao ratujuća stranka vrši uz sve moguće obzire naprama neutralcima.

Potopljen francuski parobrod od njemačke podmornice.

PARIZ, 18. veljače. U utork 18. ov. mj. francuski parobrod „Ville de Lille“, na vožnji od Cherbourga do Duenkirchena, bio je od njemačke podmornice potopljen.

Njemačka podmornica, prije nego je francuski parobrod potopila, dala je posadi broda deset časa vremena, da se uzmgone spasiti.

Nastradao njemački zrakoplov.

BERLIN, 18. veljače. Wolfvov dopisni ured javlja:

Zrakoplov L 3 pao je na svom izvidničkom putu na otok Fanoe na zapadnoj obali Jütlanda. Usljed vjetrova sa juga nastao je bio kvar u motoru. Zrakoplov je izgubljen, dočim je čitava posada spašena.

Nakon atentata u Sofiji.

SOFIJA, 18. veljače. Usljed atentata na kazino bio je šef sigurnostne službe dignut sa svog mjesta. I više drugih policijskih namještenika bilo je odušteno.

Iz talijanskog parlamenta.

Za potresom nastradale.

RIM, 18. veljače. Komora je u prihvaćenom dnevnom redu izrazila želju za preporodom potresom nastradalih predjela.

Ministar predsjednik Salandra izvijestio je o mjerama koje bile poduzete za potresom nastradale žrtve te je podnio na to odnoseću se zakonsku osnovu.

Engleski mornarički kontingent.

LONDON, 18. veljače. Dolnja kuća prihvatila je od admiraliteta za traženi kontingent za ratnu mornaricu koji iznosi 250.000 ljudi, te odgovarajuću plaću.

Bužarske vojne vježbe.

SOFIJA, 18. veljače. Ministar rata zatražio je da se odobri kredit od pet milijuna franaka za provedenje velikih manovra, koje će se obdrža-

vati na proljeće, eda se izkušaju poduke crpljene u balkanskom i u sadanjem ratu.

Zajednički zajam trojnog sporazuma.

Poznato je, da su se ministri financija Rusije, Francuske i Engleske dogovorili glede sklopljenja velikog zajedničkog ratnog zajma. Glede visine toga zajma čuva se strogo tajna. Nu sad petrogradski list „Rusko Slovo“ javlja, da je doznao iz pouzdana izvora, da su spomenuti ministri zaključili sklopiti veliki ratni zajam u iznosu od 800 milijuna lira šterlina biva oko 20 milijarda kruna. Glede načina podiele i uložnja toga novca nije još u javnost ništa prodrlo, samo se je glasalo, da ovaj ratni zajam ima svrhu, da se pomogne drugim manjim državam udjeljivanjem predujmova za uzdržanje njihovih ratnih troškova.

I u Italiji ratni kruh.

„Frankfurter Zeitung“ prima viest iz Rima, da je ministarsko vijeće zaključilo, da se u cijeloj Italiji ima praviti „ratni kruh“, biva, mješanjem pšeničnog brašna sa ječmenim i kukuruzovim, i da se taj kruh ima u cijeloj zemlji prodavati uz jedinstvenu cijenu. Uz to ipak dozvoljava se i pravljenje finog „kruha od luksusa“. Ova naredba, kaže se, da će kroz koji dan stupiti u krepost.

Odgovornost za istinitost ove viesti nosi dakako spomenuta „Frankfurter Zeitung“. Mi je samo bilježimo obzirom na važnost, koju bi ova viest mogla imati uprav sada povodom otvorenja talijanskog parlamenta.

Eksplodija u tvornici.

PARIZ, 18. veljače. U tvornici eksplozivnih tvari u Chedde došlo je do eksplozije. Čitava zgrada teško je oštećena; više osoba bilo je usmrćeno.

Lojalnost južnotirolskih Talijana.

Prijašnji predsjednik Lege dei contadini (seljački savez) u južnom Tirolu, trientinski patrić Bosetti, pobjegao je povodom mobilizacije u Italiju i ondje je započeo intenzivnu protaustrijsku agitaciju. On je u različitim talijanskim gradovima držao govore, u kojima je u ime južnotirolskih talijanskih seljaka dao izjavu, da ovi seljaci žude za sjedinjenjem sa Italijom. Ovi su govori dali sada lojalno raspoloženim elementima talijanskoga južnotirolskoga pučanstva, naročito u okružju Rovereto, povod za protestnu akciju, koja je sastojala u tom, da su razdijelili proglas „Il sentimento nazionale“, u kojemu se, naglašavajući talijanski karakter zemlje, priznavaju vjernim austrijskim državljanima, koji bi smatrali nesrećom, kad bi bili odcijepjeni od Austro-Ugarske. Ovaj je proglas potpisalo 3300 seljaka, pa on predstavlja pažnje vrijednu

manifestaciju južnotirolskoga pučanstva. Proglas je predan oblasti u adresi, u kojoj se stavlja molba, neka se protest stavi na znanje kralju kao izraz naročite vjernosti.

KRONIKA.

Iz Rima javljaju: Navodno je Riciotti Garibaldi u Londonu zatražio 6 milijuna lira, s kojim da će oboriti 30.000 talijanskih dobrovoljaca. Valjda se radi o izmišljotini. Ako bi se ta vijest obistinila, izazvala bi ovdje nadasve neugodno začudjenje.

„Aftenblad“ javlja iz Londona: Već osjećaju opasnost njemačkih podmorskih ladja, naročito kod industrije željeza. Podvezivanje dovoza bir će velika neprilika za tu industriju, jer engleski željezni rudnici niti iz daleka ne mogu pokrivati potrebu željeza. Već su sada neznatne zalihe niklove rude, pa radi toga vrlo trpi proizvodnja oklopa i topova.

„Temps“ ističe, da je saveznicima posvema nemoguće poduzeti nešto proti Kotoru s morske strane. Austrijska mornarica ostavlja tamošnji tjesnac kada god hoće. Austrijska je pozicija drugi Gibraltar, proti kojemu se ne može ništa poduzeti.

„Mali Žurnal“, koji je prije izlazio u Beogradu a sada u Nišu, donosi u zadnjem broju uvodni članak pod naslovom: Przemysli i Beograd, koji počinje riječima: U Przemyslu ima dovoljno brašna i kruha unatoč tome, što je tvrdjava kroz šest mjeseci pod opsadom. U slobodnom Beogradu nema niti brašna, a niti kruha. Pitamo: Što je razlog, o kome to ovisi, i tko je za to odgovoran? Tko je kriv, da nismo gospodari svoje vlastite sudbine? Sadanji se položaj ne da izdržati. Nakon toga list žestoko napada na vladu.

„Ruskoje Slovo“ javlja iz Pekinga: Osamnaest je guvernera i generala uprazilo na Juanshikkaia poziv, da japanske zahtjeve jednostavno odbije. Oni izjavise, da su vojnici spremni, da za samostalnost Kitaja idu bilo kada u rat. Politički krugovi zahtijevaju saziv narodnog vijeća, da se posavjetuju o tom pitanju. I južne revolucionarne organizacije same od sebe pripočinju vladi, da su spremne, da vladu protiv Japana podupiru. Vlada putem štampe poziva narod, da sačuva mir i hladnokrvnost, sve da i Japan pošalje vojništva u Kimu.

Talijanski službeni list objelodanjuje kraljevski dekret, kojim se ministarstvu rata doznačuje 170 milijuna lira za financijsku tekuću godinu i to za izvanredne opskrbe i radnje i za uzdržavanje većeg broja vojnika pod oružjem i za druge troškove, koji su nastali usljed međunarodnih događaja. U ministarstvu mornarice permanentno vijeća komisija admirala, pod predsjedanjem vojvode od Genove.

Usljed njemačkog navješćaja trgovačkog rata proti Engleskoj, promet pomorski u velike zapinje. Pruga Dover-Calais objavila je, da počam 18. ov. mj. ne preuzima više nikakovo jamstvo za prevažanje. Talijanski parobrod „Francesca“ nije mogao putovati u Cardiff, jer momčad broda nije htjela da putuje onom ratnom zonom.

„Novoje Vremja“ javlja iz Tokia, da su tri godišta japanske vojske mobilizirana, te da je na Koreji proglašeno ratno stanje.

U Bugarskoj su ljudi na Sazonova, što je u svom govoru pred dustom Bugarsku podpuno ignorirao.

Sa više strane primismo novh narudžaba našeg lista. Obzirom na sadašnje ratne okolnosti i na velike troškove, koje mora podržavati naš list, obznanjujemo nove predbrojnice, da ako žele primati „Hrv. Misao“ nek pošaljaju prije pretplatu barem za jedan tromjeseč.

Grad i okolica.

Što je s novom tarifom? Odredbom ministarstva uređeno je, da se svako 15 dana ima izdavati nova tarifa. To je sasvim razumivo, obzirom na to da u 15 dana nastaju velike razlike na tržištu, Šibenik naprotiv i u tome čini iznimku. Posljedica je toga, da imamo dućane bez jestiva, ribarnicu bez ribe, mesarnice bez mesa. Pardon, mesa imamo, ali najgore kravetvine.

Toliko je već vremena da se govori, da će se izdati novi cijenik za ribe, i to tako, da za obične ribu za neimućni svijet ostanu cijene kao sada, dočim za finije ribe da se cijene ne udaraju, prepuštajući slado-kuscima da svoje naslade i dobro plate. Ipak ni toga nema. U Splitu je cijenik za ribu uopće ukinut, a kod nas se drži, eda građanstvo gleda ribarnicu praznu. Danas su naime nadnice za poljske radnje već takve, da se ribaru nipošto ne isplaćuje izvirgavati se pogibelji i trudu, a prodavati najfinije vrste ribe najviše po dvije krune. O abnormalnostima glede mesa progovoriti ćemo sutra.

Spasio utopljenika. Jučer oko 11 sati prije podne jedan dječak od 4 godine pao je sa drvene obale blizu gata u more i stao tonuti. Srećom se tu našao g. Ante Crijenko, koji je skočio u more i maloga spasio. Čin g. Crijenka zaslužuje svaku pohvalu.

Nadzornik srednjih škola gosp. Mihovio Zavadlal pripio je u naš grad u službene pohode.

Donosi se do znanja p. n. općinstvu, da je, uslijed iznimnih današnjih prilika, poskočila cijena ugljena iz rudokopa društva „MONTE PROMINA“.

Od sada do opoziva, prodavat će se ugljen:
Crivellator (debela vrsta) po K 4.40 quintal.
Granitella (sitna vrsta) po K 3.60 quintal.

TKO TREBA
sumporno-vapnene tekućine za mazanje panjeva
proti metlikavosti

neka se obrati na moju adresu:
FRANE GELPI - Tijesno

MODE SALON Marija Dundić

— ŠIBENIK —

Daje na znanje da ima veliki izbor šešira i nakita najnovije vrste za gospodje i gospodjice. Novosti za zimsku saisonu.

Prima popravke uz najumjerenije cijene.

10-10

JOSIP ZAMOLA

ovlaštenii dekorativni slikar

U ŠIBENIKU

Bivši više godina u Trstu nalazi se sada već godinu dana u svom rodnom mjestu Šibeniku, gdje je radio kod raznih tvornica i privatnih radnja te kod Pomorskog Okružnog Zapovjedništva.

Preuzima svakovrstnu radnju uz vrlo umjerene cijene i najvećom brzinom izvedbe. Preuzima i radnje i izvan Šibenika bez povišice cijene. Dosta je obavijestit ga jednom otvorenom dopisnicom na gore naznačenu adresu.

Preuzima važne slikarske radnje po crkvama, kazalištima.

Austrijsko parobrodarsko društvo na dionice : „DALMATIA“ :

uzdržava od 1. listopada 1913. slijedeće glavne pruge:

Trst-Metković A (poštanska)	Polazak iz Trsta ponedjeljak u povratku svake subote	5.— pos. p. „ 6.30 pr. p.
Trst-Metković B (poštanska)	Polazak iz Trsta u četvrtak u povratku svakog utorka	5.— pos. p. „ 6.30 pr. p.
Trst-Metković C (poštanska)	Polazak iz Trsta u subotu u povratku u četvrtak	5.— pos. p. „ 6.30 pr. p.
Trst-Korčula (pštanska)	Polazak iz Trsta svake sriede u povratku u ponedjeljak	5.— pos. p. „ 6.30 pr. p.
Trst-Šibenik (poštanska)	Polazak iz Trsta u petak u povratku u sriedu	5.— pos. p. „ 6.— pr. p.
Trst-Makarska (trgovačka)	Polazak iz Trsta svaki utorka u povratku svake nedjelje	6.— pos. p. „ 1.15 pos. p.
Trst-Vis (trgovačka)	Polazak iz Trsta u subotu u povratku svaki četvrtak	7.— pos. p. „ 7.15 pos. p.

KNJIGOVEŽNICA HRVATSKE ZADRUŽNE TISKARE U ŠIBENIKU

u. z. s. o. j. (Dr. ANTE DULIBIĆ I DRUG.)

UVEZUJE DUGOTRAJNO I SOLIDNO SVAKE VRSTE UVEZA, KAO: PROTOKOLE, MISSALE, MOLITVENIKE I SVE U TU STRUKU SPA-
DAJUĆE RADNJE.

CIENE UMJERENE. — IZRADBA BRZA

I SOLIDNA.

Da postigneš obilan prirod svoga rada na poljodjelskom polju morati ćeš pognojiti svoje usjeve, vinograde, masline, voćna stabla i t. d. sa

40% Kalijevom soli ili kainitom
15-16% Kalciumcianamidom
16-21% Thomasovom drozgom

i to prama uputama koje svak može da zatraži besplatno kod podpisane, bilo ustmeno ili pismeno. Ista tvrdka zanimanicima dijeli poučne knjižice o uporabi gnjojiva za sve kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS a cjenije od istoga.

Ova gnjojiva dobivaju se izključivo kod podpisane tvrdke, kao jedini i glavni zastupatelj i razpavaoc, i to prama uvjetima postavljenim od tvornica

GRUBIŠIĆ & Comp. -: Šibenik.
(brzojavni naslov GRUBARES — telefon br. 56).

PIO TERZANOVIĆ trgovac - ŠIBENIK

VELIKA ZALIIHA

.. .. Rukotvorina, odijela, cipela
štofe vunene i pamučne za muška odijela, pamučnih svakovrstnih mreža,
galice, sumpora, gume prve svjetske tvornice, štrcaljka Wermorrel
.. Non plus - ultra sumporača „Torpedo“ i noževa za navrćanje „Kunde“ ..